

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

43997

Aşağıdaki sorularımın **Tarım ve Orman Bakanı İbrahim YUMAKLI** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

28.04.2026

Sabahat ERDOĞAN SARITAŞ

Siirt Milletvekili

Van Valiliği tarafından 2026 yılı başında yayımlanan 2026/1 sayılı genelge ile il genelindeki mera ve yaylaların dışarıdan gelen göçer yetiştiricilere kiralanması yasaklanmıştır. Söz konusu düzenlemede, meralardaki “zayıf bitki yapısı” ve “hastalık riski” gerekçe olarak gösterilmiştir.

Ancak alınan bu karar, yalnızca teknik bir mera yönetimi düzenlemesi olmanın ötesinde, bölgenin yüzyıllardır süregelen göçer hayvancılık geleneğini doğrudan hedef alan ve fiilen ortadan kaldırma riski taşıyan sonuçlar doğurmaktadır. Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde özellikle Batman, Siirt ve Şırnak illerinde yaz aylarında aşırı sıcaklıklar nedeniyle hayvancılık faaliyetleri sürdürülemez hale gelmekte; bu nedenle üreticiler, tarihsel bir üretim modeli olarak hayvanlarını yaz aylarında Van'ın serin yaylalarına çıkararak geçimlerini sağlamaktadır.

Yeni düzenleme ile getirilen en az altı ay ikamet şartı ve hayvanların yetiştirici adına kayıtlı olması zorunluluğu, göçer hayvancılığın doğasına aykırı olup binlerce üreticiyi sistem dışına itmektedir. Ayrıca kış aylarında ekonomik zorluklar nedeniyle hayvanlarını elden çıkarıp yaz aylarında yeniden hayvan olarak üretime katılan küçük üreticiler açısından da bu düzenleme ciddi mağduriyetler yaratmaktadır.

Öte yandan mahalle muhtarlarına meralara girişleri denetleme ve kapasite aşımını bildirme sorumluluğu verilmesi, kırsal alanda toplumsal gerilimleri artırma riski taşımaktadır. Bu durum, üreticiler arasında çatışma ve ayrışmalara yol açabilecek niteliktedir.

Hayvancılık sektörünün halihazırda yüksek girdi maliyetleri, kuraklık, yem krizi ve pazar sorunlarıyla mücadele ettiği bir dönemde, bu tür kısıtlayıcı uygulamalar üretimin daha da daralmasına, küçük üreticinin tasfiye olmasına ve kırsal yoksulluğun derinleşmesine neden olabilecektir.

Bu bağlamda;

- 1- Van ilinde mera ve yaylaların dışarıdan gelen yetiştiricilere kapatılmasına ilişkin karar hangi bilimsel rapor ve verilere dayanmaktadır? Bu raporlar kamuoyu ile paylaşılacak mıdır?
- 2- “Zayıf bitki yapısı” ve “hastalık riski” gerekçeleri hangi somut verilerle tespit edilmiştir? Bu risklerin giderilmesi için neden iyileştirici politikalar yerine yasaklayıcı politikalar tercih edilmiştir?
- 3- Söz konusu düzenlemeden etkilenen göçer yetiştirici sayısı kaçtır? Bu üreticilerin ekonomik kaybına ilişkin bir etki analizi yapılmış mıdır?
- 4- Göçer hayvancılığın yasaklanmasının bölgesel hayvansal üretime ve et-süt arzına etkisi konusunda Bakanlığınızın bir öngörüsü var mıdır?
- 5- En az altı ay ikamet şartı ve işletme kapasitesi kriteri hangi gerekçeyle belirlenmiştir? Bu kriterlerin göçer hayvancılıkla uyumsuz olduğu değerlendirilmiş midir?
- 6- Küçük ölçekli üreticilerin kış aylarında hayvanlarını satıp yazın yeniden üretime katılma pratiği dikkate alınmış mıdır? Bu üreticiler için herhangi bir istisna veya destek planlanmakta mıdır?
- 7- Muhtarlara verilen denetim ve bildirim yükümlülüğünün sahada yaratabileceği sosyal gerilimlere ilişkin bir risk analizi yapılmış mıdır?
- 8- Kararın uygulanmaya başlamasıyla birlikte üreticiler arasında yaşanan ihtilaf ve şikayet sayısı kaçtır?
- 9- Göçer hayvancılığın korunması ve sürdürülebilirliğinin sağlanmasına yönelik Bakanlığınızın orta ve uzun vadeli politikaları nelerdir?